

מעדרני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדרני אשר" - בית שמש

פרשת בהעלותך תשפ"ב | גליון תתק"ג (שנה י"ט)

מי ששונה הרבה לפני שיוצא לדרך כדי שלא יהא אח"כ צמא האם אינו מברך כיון דלא הויה לצמא?

יש לחקור מי ששונה הרבה לפני שיוצא לדרך כדי שלא יהא אח"כ צמא האם אינו מברך כיון דלא הויה לצמא או דילמא זה נחשב לצמא.

הנה בדת תורה אור"ח סימן ר"ד ס"ק ז' מביא בשם כתבי הדעת קדושים דגם אם שונה כדי שלא יצמא אח"כ יש לומר דצריך לברך וכמו שאמרו חז"ל ברכות ס"ב ע"מ א' עד דצחית שתי, ומסיק דהעיקר נוטה לברך רק כשהוא צמא כבר.

ובאמרי אמת ליקוטין על הש"ס ברכות מ"ד ע"מ א' מסתפק שמי שאינו צמא עתה ושונה כדי שלא יהיה צמא לאחר זמן כמו שנוהגים בערב יוהכ"פ ששונים הרבה וכו' שצריך לברך.

ובשו"ת מים חיים חלק א' סימן ז' תמה על זה כי שתיית ערב יוהכ"פ אינה כדי למנוע צמא למחרת, אלא כדי שלא יגיע להתיבשות מחמת הצום, ושתייה מרובה בערב יוהכ"פ מסייעת לשמירת הנוזלים בגוף, ומהיכא תיתי לברך על שתיית מים, שלא זו בלבד שאינו נהנה, אלא שאף גם זאת אולי מכבידה עליו ושונה הוא כמעט על כרחו. ולענ"ד יש חשש ברכה לבטלה, וטוב יותר למי שחושש ליהנות מהעולם הזה בלא ברכה, לטעום דבר שברכתו שהכל שהחייך נהנה, כחתיכת סוכר וכדומה וישתה אחר כך, או שישתה מיצים וסירופים שהחייך נהנה מהם, שגם הם מועילים לשמור על נוזלים בגוף, ואדרבא הוכח בנסיונות שנעשו, שקל יותר לשתות משקה טעים בכמויות גדולות יותר משתיית מים. אך עכ"פ אין לברך לענ"ד על מים כשאינו צמא כלל.

ובשו"ת שבט הלוי חלק י' סימן מ"ב כתב ולבי נוטה דגם השונה כדי שלא יצמא אח"כ שצריך לברך.

האם מים ששונים בבית המרחץ צריכים לברך על זה?

הנה איתא בגמ' שבת מ"א עמוד א' רחץ בחמין ולא שתה מהן, דומה לתנור שהסיקוהו מבחוץ ולא הסיקוהו מבפנים.

ובהגהות היעב"ץ שם הקשה: צ"ע האין שתה שם, ואי אפשר לברך שם בבית הפנימי שעומדים שם ערומים.

ומת"ץ: דילמא לא חשיבא שתיה, אלא כמאן דחנקתיה אומצא, וכיון דלא להנאת שתייה קעביד לא בעי ברוכי.

השונה מים בימי הקיץ כדי להתקרר האם אינו צריך לברך כיון דאינו לצמא? בפרשתן י"א ו' ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו.

איתא במשנה ברכות מ"ד ע"מ א' השונה מים לצמא מברך שהכל נהיה בדברו.

ובגמ' שם מ"ה ע"מ א' "לצמאו" לאפוקי חנקתיה אומצא דאם נתקע לו עצם בגרון ושונה מים כדי שיצא העצם אינו מברך.

וכן קימ"ל אור"ח סימן ר"ד השונה מים לצמא מברך שהכל אבל אם חנקתיה אומצא אינו מברך כלל, הטעם כיון שאינו נהנה מהם.

יש לחקור מי ששונה מים בימות החמה להקרר החום מעליו האם מברך על זה האם זה נחשב לצמא או דילמא אינו מברך על זה דלא הויה לצמא.

הנה בספר חסד לאלפים לבעל הפלא יועץ סימן ר"ה ס"ק ד' כתב יש מסתפקים בשונה מים קרים בימות הקיץ שלא לצמא, אלא מפני כי יחס לבבו שאין ראוי לברך על זה.

וכן כתב הרה"ק מבוטשאטש מובא בספר ברכת אברהם מנהיג בעל האשל האברהם מבוטשאטש שצריך לזהר באם אינו צמא ושונה מים להקרר שיברך על מעט יין ויפטרנו, ולא יברך על מים לבדו מחשש ספק ברכה.

אבל בשו"ת פעולת צדיק חלק א' סימן פ"ג חולק על זה: וסבירא ליה דהשונה מים בימות החמה לקרר גופו אעפ"י שאינו לצמא ה"ז מברך עליו דהא נהנה ממנו, ומביא שכך מצא בכ"י הרב פר"ח ז"ל.

ומביא ראייה לזה: מהא דמקשה בגמ' ברכות מ"ה "לצמאו" לאפוקי מאי, ומת"ץ הגמ' לאפוקי האי מאן דחנקתיה אומצא הרי שלא הוציא הגמ' אלא האי כיון דלא נהנה כלל.

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרבני הנגיד הנכבד

הרב אהרן צבי עלבויגען שליט"א

בארא פארק

לעילוי נשמת אמו

האשה החשובה מרת גיטל בת הרב צבי ע"ה

נפטרה י"ב סיון ת.נ.צ.ב.ה.

ברכת מזל טוב לידידינו

העומד לימין המערכת בכל עת

הנדיב הנכבד ש"ב הרב אברהם רייך שליט"א ליקווד

לרגל שמחת נישואי בתו במז"ט עב"ג

הבה"ח המופלג בתויר"ש שמעון שרייבר נ"ו

בנו של ידידינו הרב עקיבא יואל שליט"א

וברכת מזל טוב לסבא ידידינו הרב משה שרייבר שליט"א

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

מה הוא השבח לאהרן הכהן שלא שינה ממה שהקב"ה ציווה לו הרי כל אחד יעשה כן ?

בפרשתן ח' ויעש כן אהרן.

וברש"י בשם הספרי להגיד שבחו של אהרן שלא שינה.

יש להקשות: איזה שבח זה לאהרן שלא שינה מה שהקב"ה אמר לו, וכי מה הרבותא שאהרן עשה רצון הבורא, כך מקשה בפנים יפות בפרשתן, וכן החתם סופר בדרשות חלק ב' ע"מ שצ"ד, וכן החיד"א בספרו נחל קדומים, וכן האמרי אמת מגור מובא בלקוטי יהודה בפרשתן, וכן בחנוכה התורה, וכן בנועם אלימלך, וכן באגרא דכלה.

איכא כמה תרומים:

א. אע"ג הדלקה כשירה בזר, מ"מ אהרן עשה זאת בעצמו לחשיבות המצוה, וזה המעלה שלא שינה, ואפילו ביום הראשון שמתו בניו, ומדרך האבל שלא להדליק נרות כדאיתא במדרש רבה איכה א' א' מלך בשר ודם אבל מכבה פנסין, מ"מ הוא הדליק, ונהי שנצטוו אהרן ומן המקדש לא יצא שלא יחלל עבודתו ושלא להניחה מפני אבלו, מ"מ הדלקת נרות שלא היתה מוטלת עליו כי כשירה בזר ולא היה מחויב להדליק ביום ההוא ואפילו הכי לא שינה, כך כתב החתם סופר בדרשות חלק ב' ע"מ שצ"ד, וכן כתב החיד"א בספרו נחל קדומים, וכן כתב בבלי יקר במדברי פירק ח', וכן כתב האמרי אמת מגור מובא בלקוטי יהודה בפרשתן.

ב. החידושי הוא דאע"פ שאהרן היה גבוה ולא הוצרך לעמוד על המעלה, מ"מ כדי שלא לשנות לדורות הוא עמד על המעלה וזהו שבחו שלא שינה, כך כתב במהרי"ל דסקין בפרשתן.

מעדני אשר: בפנים יפות חולק על זה שהוא סובר שאהרן היה צריך לעלות על המעלות בשעת הדלקה, ע"פ מה דאיתא בגמ' סוטה ל"ח ע"א במקדש היו נושאים כפיהם למעלה מראשיהם חוץ מכהן גדול שאין מגביה ידיו למעלה מן הציצית, ואף לפי מה שכתבו התוס' דג' אמות הם חוץ מהראש, מ"מ אי אפשר לצמצם שיהיה ידיו למטה מן הציצית.

ג. ע"פ מה דאיתא בספר חסידים שהיה צדיק אחד דבוק מאוד בדביקות נפלא להש"י, והבריות לא היו יודעים ערכו הנפלא, ועשאוהו לשמש בבית הכנסת והיה ממלא הנרות של בית הכנסת שמן, ומחשבתו היה משוטט באהבת יצורו, והיה שופך השמן אצל הכלים מבלי הודע עד שחשבוהו למשוגע, עד שחכם העיר הרגיש שזה מגודל דביקותו, ואמר להם שאותו השמש יהיה לחכם במקומו, והוא יהיה לשמש תחתיו, והנה תתבונן מזה כי יש צדיקים אשר לגודל דביקותם בקונם, מתבטל הרגש גופם ואינם יודעים לאמן ידם במעשה מורגש בעשיה, הגם שהוא דבוק בקונו, עם כל זה יפעול בגופו במעשה מורגש מבלי שינוי, והנה כוונת הדלקת המנורה בבית המקדש הוא כוונת עצומות לייחד כל המאורות, והנה אהרן קדוש ה' כיוון כל הכוונות האלה בדביקות נפלא, ואף על פי כן לא נתבטלו הרגשותיו ונתן השמן בהמנורה ולא נשפך לחוץ, וזה שאמר רז"ל להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, היינו שלא עשה כמעשה דאיתו חסיד, הגם שהדליק עם כל הכוונות הנוראות בדביקות נפלאות, ומה יונעם לזה פירוש הפסוק ויעש כן אהרן היינו שלא שינה כלל הן במעשה הגופני הן ברוחני, ומפרש מה עשה, אל מול פני המנורה העלה נרותיה, ולא שפך לחוץ וגם במעשה הרוחני לא החסיר הכוונה בדביקות, כאשר צוה ה' את משה, כך כתב באגרא דכלה בפרשתן.

וכן כתב בישמח ישראל בפרשתן: אילו היה הקב"ה מטיל מצוה זו על רבי לוי יצחק מברדיטשוב היה שובר את המנורה ושופך את השמן מרוב התלהבות.

ד. הקב"ה אמר לו אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ולא הקפיד על ההעלאה שתהיה מול פני המנורה כי אם על ההארה לבד הקפיד שתהיה מול פני המנורה ולא הקפיד על ההעלאה, ואהרן הוסיף ועשה אפילו ההעלאה מול פני המנורה כמו שנאמר אל מול פני המנורה העלה נרותיה, כך כתב בבלי יקר בפרשתן.

ה. אף על פי שנתעלה אהרן במעלה העליונה להיות הכהן מאחיו לא שינה את דרכו בקודש ונשא כמקודם מעורב עם הבריות, יושב בתוך העם, מבית שלום בין איש לרעהו ומשירי שלום ואהבה בין איש לאשתו, בא בין הבריות ומשוחח עמם ומקרבים למצוות, וזה שלא שינה, שלא שינה את עצמו, כך כתב מהרי"ק רבי מאיר מפרמישליץ.

ו. דרך האדם כשעושה מצוה פעם ראשונה עושה את זה בכזה התלהבות, אבל כמה שיותר פעמים הוא עושה את המצוה פחות מתלהב, באהרן הכהן היה

המעלה כמה פעמים שהדליק לא שינה מההתלהבות עשה את זה באותו התלהבות, וזה הכונה שלא שינה את ההתלהבות והשפחה, וכמו שהיה בפעם הראשון היה הפעם השני והשלישי וכן הלאה, כך כתב בשפת אמת.

ז. הדלקת נרות וקטורת היה בפעם אחד כמו שכתוב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה וגו' וקטורת מעשרת כמו שאמרו בגמ' יומא כ"ו והדלקת נרות מחכמת בתורה כמו שכתוב כי נר מצוה ותורה אור, וא"כ היא ליה לאהרן להדר גם אקטורת, לזה שיבח הכתוב שלא שינה מעבודת הדלקה לעבודת הקטורת, הגם שעל ידי זה לא יזכה לעושר, כך כתב בתקון משה בפרשתן בשם החתם סופר.

ח. היה צריך זהירות יתירה מפני שנטמאה המנורה באהל בשעת מיתת נדב, ולא מיבעיא אם נטמאת הפתילה והיה צריך להדליק בפתילות ארוכות ולא ע"י קינסא, כדאיתא בגמ' שבת כ"ב והיה צריך להסב ראשי הפתילות אל צד נר המערבי, וכתב אל מול פני המנורה והיה צריך לעשות פשוטי כלי עץ, ואפילו לפמ"ש שלא נטמאה הפתילה מ"מ צריך זהירות גדול שלא ליגע במנורה עצמה, והיינו שבחו של אהרן שלא שינה והעלה אל מול פני המנורה, ונזהר מנגיעה, כך כתב בפנים יפות בפרשתן.

ט. ע"פ מה דאיתא בגמ' שבת ק"ט ע"ב וכן חגיגה י"ד ע"א, וכן גיטין מ"ג ע"א על הפסוק "והמכשלה הזאת תחת ידך אלו דברי תורה שאין אדם עומד עליהם אלא א"כ נכשל בהם, ועל זה התפלל דוד המלך "דרך שקר הסר ממני ותורתך חנני" תהלים ק"ט כ"ט היינו שלא יצטרך לבא על האמת ע"י מכשול אלא ותורתך חנני, וזה מגיד הכתוב שהיה שבחו של אהרן שלא שינה אפילו בפעם הראשון לא נכשל בזה, כך כתב בספר זכרון זאת לחיחה מלובלין.

י. אהרן הכהן ברוב ענוותנותו חשב בעצמו שאין הוא ראוי ליעשות עבודה קדושה כזו והדלקת המנורה לפני הש"י אשר קשורה בענינים גבוהים וסודות עליונים עד שאפילו משה רבינו נתקשה בעשייתו עד שהקב"ה הראה באצבע ובכל פעם שהלך להדליק המנורה היה חרד ונרתע ונשבר לבו בקרבו וכי ראוי להתקרב לעבודה קדושה כזו, וזה שאמר הספרי ויעש כן אהרן וגו' כאשר צוה ה' את משה להגיד שבחו של אהרן שלא שינה שכל מה שהדליק את המנורה היה רק כדי שלא לשנות מצויו הש"י דאל"כ היה נמנע מרוב ענוותנותו, כך כתב הדברי יציב בספר שפע חיים ליקוטי תורה על הפרשיות חלק י"ז פרשת בעלותך מעדני אשר. לפי כמה מהתרומים מתורץ נמי הקושיא מה שהקשה החיד"א ועוד אחרונים מדוע רק כאן השמענו הפסוק שאהרן לא שינה.

מדוע המתלוננים בכו על האוכל שהיה להם במצרים בלשון עתיד אשר נאכל במצרים?

בפרשתן י"א ה' זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים וכו'.

יש להקשות: מדוע המתלוננים בכו על האוכל שהיה להם במצרים בלשון עתיד אשר נאכל במצרים, ולא אמרו אשר אכלנו, כך מקשה החיד"א בספרו פני דוד בפרשתן, וכן בפנים יפות בפרשתן, וכן בספר אפריון.

איכא כמה תרומים:

א. ע"פ מה דאיתא בתוספתא דגים וביצים וגבינה בכפרים אינם צריכים מחשבה, פירוש שהוא מועט, ובלי מחשבה הו"ל אוכל, אבל בעיירות צריך מחשבה לפי שיש ריבוי בשר וז"ש זכרנו וכו' שהיינו צריכין לומר שנאכל לכדי שיחשב אוכל דהיה רבוי בשר וצריך מחשבה לאשוויי אוכל, כך תירץ החיד"א בספרו פני דוד בפרשתן בשם הרב המופלא מהר"ח בכ"ר דוד אבואלעפאי זלה"ה.

ב. ע"פ מה דאיתא בגמ' ברכות מ"ב ע"א בירך על הפרפרת שלפני המזון, פטר את הפרפרת שלאחר המזון, פרש"י ומביאין את הפרפרות להמשיך אכילה כגון פרגיות ודגים, והוא שאמרו שאין להם פרפרות להמשיך תאות המאכל שיתאוו לאכול את המן, והיינו התאוה תאוה שיתאוו דברים שיהיה להם תאות המאכל, וזוהו א"ש לשון זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים שהוא לשון עתיד, והיינו לפי מה שפירש"י שפרפרות הם דגים שאוכל קודם הסעודה כדי להמשיך תאות המאכל, וז"ש את הדגה אשר נאכל פירוש ע"י הדגה נמשך תאות המאכל אשר נאכל, כך תירץ בפנים יפות בפרשתן.

ג. היה להם כ"כ ריבוי דגים עד שמלחו מהם, והיו יכולין לומר נאכל לעתיד מהם ולכן אמרו הדגה, משום דנקיבה מליחה מעלי, כך תירץ בספר אפריון בפרשתן.

ישמח לב מבקשי ה'

הופיע הספר שרבים ציפו לו

"מעדני אשר על עניני נישואין בהלכה ואגדה"

הספר בלול במאות חקירות בעניני חתן וכלה
ובדברי צחות לשמחת חתן וכלה
מיום האירוסין עד אחר שבעת ימי המשחה
חלקם הגדול נתבשלו בריתחא דאורייתא עם חברים מקשיבים בשיעורים כהלכתן
ומהם שנאמרו במאות שמחות חתן וכלה
והרבה מהם במחיצת גדולי ומאורי הדור שליט"א שנהנו והסכימו לדברים
הספר נחוץ לכל חתן ומחותן
שיש לו דברים מוכנים לדרוש במשך כל ימי השמחה
מי שמעונין לרכוש הספר יתקשר למשרדי המכון 053-3166560

קול המעדנים

חלק מכינוסי הכנה למתן תורה

"שיבה גדולה ביאלא אלעד"

"שיבה גדולה וקטנה זויעל ירושלים"

"שיבת חומת ירושלים בית שמש"

"בית המדרש המרכזי גור קרית גת"

"אודיטוריום בני ברק ויניץ"

"תלמוד תורה בוואן ביתר עילית"

"בעלזא בית שמש"

"צפת כלל חסיד"

בפרשתן י"ב ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה.

יש להקשות: איך מותר לומר פסוקי תהילים על חולה הרי אסור להתרפאות בדברי תורה, כמבואר בגמ' שבועות ט"ו ע"ב, וכן פסק הרמב"ם פרק י"א מהלכות עכרים הלכה י"ב.

הנה בקונטרס דבק טוב המודפס בסוף ספר משנה שכיר חלק א' סימן ד' ד"ה בענין הקשה בשם ספר עיני ישראל על מנהג ישראל לומר תהילים עבור חולה הרי אסור להתרפאות בדברי תורה, ועיין בשו"ת בצל החכמה חלק ד' סימן מ"ז מה שכתב בזה, וכן בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ז סימן ל'.

איכא כמה תרוצים:

א. כיון שאינו אומר את זה בררך סגולה רק מבקש שבזכות התהילים שאומר יתרפא זה מותר, כך תירץ בדבק טוב הנ"ל. וכן בשו"ת ציץ אליעזר, וכבר קדים יסוד זה במהרש"א שבועות ט"ו ע"ב, כן בתורת חיים עירובין נ"ד.
אבל בשו"ת בצל החכמה חלק ד' סימן מ"ז תמה על זה: מהא דכתב הרמב"ם בפרק י"א מהלכות עבודה זרה הלכה י"ב וז"ל אבל הברייתא שקרא פסוקין ומזמור מתהילים שתגן עליו זכות קריאת מותר, משמע אבל חולה גם בכה"ג אסור.

ב. חולה שיש בו סכנה שאני דבמקום סכנה מותר, עיין פרי מגדים אורח"ח סימן רל"ט ס"ק ו', ועיין בשו"ת ציץ אליעזר.

ג. ע"פ מה שכתב המאירי שבת ס"ז ע"ב דהא דאסור להתרפאות בדברי תורה, ה"מ כשאינו עושה שום תרופה חוץ מהתורה, אבל אם עושה תרופה חוץ מהתורה מותר ללמוד נמי לרפואה, א"כ א"ש דכל חולה שאנו אומרים תהילים בשבילו נותנים לו נמי תרופות לכן מותר לומר תהילים, כך תירץ בשו"ת ציץ אליעזר אליעזר חלק י"ז סימן ל'.

מדוע כשמתפללים על חולה מזכירים שם האם ולא שם האב?

בפרשתן י"ב ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה.

יש להקשות: מדוע נהגו העולם כשמזכירים חולה מזכירים על שם האם, הא כתיב למשפחותם לבית אבותם שהיחוס האדם על אביו, א"כ מדוע מזכירים שם האם.

הנה המקור הוא מהא דאמרין בגמ' שבת ס"ז ע"ב אמר לי אם כל ענייני בשמא דאימי, ופירש רש"י כל לחישות פלונית בר פלונית בשם של האם, ומזה נתפשט המנהג, כך כתב בפנים יפות סוף פרשת בעלותך, חתם סופר שם בשבת, וכן בברכת אהרון עמ"ס ברכות מאמר ש"ד, וכן בשו"ת תורה לשמה סימן שצ"ט, וכן בשו"ת לבושי מרדכי מהדורא תנייני סימן שמ"א, וכן בשו"ת גני יוסף סימן קמ"ב.

הטעם שמזכירים שם האם ולא שם האב:

א. משום דעל הרוב ימצא על האישי קטרוגים יותר מן האשה, מפני שאשה פטורה ממצות עשה שהזמן גרמא, וגדולה מזו שהיא פטורה ממצות תלמוד תורה, ועוד דהאשה מוצלת מעון קרי משא"כ אנשים, לכך שם האם עדיף, כך כתב בשו"ת תורה לשמה סימן שצ"ט.

ב. מפני שהאם היא מבוררת יותר, משא"כ חזקת האב היא רק מכח רובא, כך כתב מהרש"ל בחכמת שלמה שבת ס"ז ע"ב, וכן בחתם סופר על התורה פרשת בראשית ע"מ ק"ג ד"ה ואלה, ובמקום אחר כתב משום דהקליפות הם מנקיבות וכן הביא בתורה לשמה טעם הנ"ל, ועיין במקור חסד על ספר חסידים סימן רמ"ב.

אבל בבן יהוידע ברכות נ"ה ע"ב על הא דאמרין התם בגמ' אנא פלוני בר פלונית כתב וז"ל הטעם שמזכיר שם אמו ולא של אביו, אומרים העולם כי אמו ודאית יותר מאביו, ולא ניהא לי בזה, ואדרבא יש בזה חילול כבוד, שמולזל באביו שעושהו בתורת ספק.

ובספר מאור ישראל ברכות נ"ה ע"ב תמה עליו: דלא ראה זוהר מפורש פרשת לך לך דף פ"א ע"א וז"ל והושיעה לבן אמתך, וכי לא הוה בריה דישי עד דאיהו אמר שמא דאמיה ולא דאבוה, וכי לא היה הבן של ישי ומדוע היה צריך לומר את אמו, אלא אוקימנא כד ייתי בר נש לקבל מלה עלאה לאדכרא, בעי למהך במלה דאיהו ודאי, ולכן אידכר לאימיה ולא לאביו.

מדור
משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משרוע ומשנה ברורה

על הפרשה

א. חידה. מי עוד באה עליו צרעת חוץ ממרים בפרשתנו (חוץ מאהרן שיש שיטות שאף הוא נצטרע)?

ב. חידה. מי שהי רוצה לטעום במן טעם של איסור האם היה יכול להרגיש או לא?

ג. חידה. מי זכה להנהיג ובגלל דברים שאמר (הנמצאים בפרשינו) קיבל עונשו?

ד. צ"ע. הנה בפס"ו והאיש משה עניו מאוד מכל האדם, ומשמע שבזה היה תלוי כל מעלת משה, ולפ"ז מי שיגיע לדרגת משה בענוה, יכול להגיע גם לשאר מעלותיו של משה או לא?

ה. חידה. ממי חוני המעגל למד?

ו. צ"ע. הנה איתא בויקרא רבה (פ"א אות י"א) "אמר ר' חנין בזכות העלות נר תמיד אתם זוכים להקביל פני נרו של מלך המשיח". ואינו מובן הרי זה נאמר להם בגלותם שכבר א"א להדליק נר תמיד, דהרי בימי שלמה לא צריך משיח, וכשאין מנורה איך שיי לעלות נר תמיד (ואולי נאמר על בית שני וצ"ע).

שאלות בהלכות שבת

ז. בורר, חידוד שבת בצהרים הייתה מונחת על השולחן בביתו של ר' שמעון, קערה ובה סלט המורכב מעגבניות ופלפל אדום. ר' שמעון ידע שאורחיו שיגיעו לסעודה שלישית (שתהיה סמוך לשקיעת החמה) אינם אוכלים פלפל אדום לכן הוציא את העגבניות מהסלט והעבירם לקערה אחרת. מקרה דומה היה בביתו של ר' לוי. לר' שמעון מותר לאכול את סלט העגבניות בסעודה שלישית ולר' לוי אסור. מדוע? (שניהם הוציאו בשוגג את העגבניות כדי להגישם בסעודה שלישית, לא התכוונו לאכול את הפלפל, אותו סלט, אותה כמות, והתכוונו לאכול את סלט העגבניות לפני השקיעה, ופעולתם אינה "במקום צורך"). מה יהיה הדין עם בקערה היה סלט חסה המעורב מעלים טריים ומעלים מעופשים שניתן לאכול אותם בשעת הדחק, והם הוציאו את העלים הטריים כדי לאוכלם בסעודה שלישית?

ח. שאלה טעימת יין לפני המקדש בקידושא רבה. בקידושא רבה הנערכת בבית משפ' כהן בשבת בבוקר אחרי התפילה, נוהגים להניח לפני כל אחד המסובים כוסית קטנה ובה מעט מיץ ענבים. הרב כהן שמוציא את כולם בקידוש, מקדש על כוס שמכילה רביעית יין, ושיתה מלא לוגמיו מהיין. והנה הרב כהן שם לב שלאחר שהוא ברך 'בורא פרי הגפן' ועוד לפני שהספיק לטעום מהיין, כבר שתו בני ביתו את מעט מיץ הענבים שהיה לפניהם. האם מותר להם לעשות זאת?

ט. שאלה - סעודת היום לאחר חצות היום. ר' נתן משתתף בקביעות בקידושא רבה בבית הכנסת בו הוא מתפלל. כאשר הוא מגיע לביתו, קורה (במיוחד בחורף) שהוא נוטל ידיו לסעודת היום אחרי חצות היום. האם נכון לעשות כך לכתחילה?

י. שאלה נתינת מלח בכלי שני, על גוש. הרב באום נתן נוהג להוסיף מלח למרק וכן לבשר ולתפוחי האדמה ולאורז. האם מותר לו לעשות זאת בשבת בהנחה שהצלחת שלו היא כלי שני והמאכלים חמים בחום של יותר מיד סולדת?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס בהגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, יהיה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות יהיה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס בהגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח תמוז

